

HAZI FUNDAZIOA - LANDA, ITSASERTZ ETA ELIKAGAIEN SUSTAPENA:

LABEAN: Landa eremuan berrikuntza soziala pizten

Virginia Andres Aranberri, Responsable del área
de Desarrollo Territorial.

vandres@hazi.eus

945 003 240

[https://www.euskadi.eus/web01-
a3labean/es/contenidos/informacion/labean_ind](https://www.euskadi.eus/web01-a3labean/es/contenidos/informacion/labean_ind)

 Jarduera: HAZI fundazioa Eusko Jaurlaritzaren Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Saileko Nekazaritzako, Arrantzako eta Elikagai Politikako Sailburuordetzaren mendeko erakunde bat da, haren politika eta ekintzak definitzeko eta abiarazteko laguntza teknikoa emateko

 Sektorea: Eusko Jaurlaritzaren politikak eta ekintzak definitzea eta abian jartzeko laguntza teknikoa ematea

 Enplegatutako pertsonen kopurua: 190

 Lokalizazioa: Granja Modelo, s/n, 01192, Vitoria - Gasteiz, Araba

EUSKADI mailako berrikuntza INKREMENTALA**Zergaitik izango litzateke berrikuntza kasu praktiko bat?**

LABEAN proiektu pilotuak Euskadiko landa-eremuen erronkei heltzeko modu berri bat eskatzen duelako, gizarte-berrikuntzatik abiatuta eta abangoardiako lan-tresnak aplikatuz. Pertsonen parte-hartzea eta konpromisoa sustatzen ditu, bai eta eragile publiko eta pribatuen arteko elkarrekintza ere, eta komunitate biziak sortzen ditu, zeinek beren erronkak eta helburuak modu irekian eta elkarlanean ezartzen baitituzte. Horrela, paradigma berri bat garatzen du, non ekimenen benetako buru komunitatea bera den, Administrazio Publikoaren laguntzarekin.

KASU PRAKTIKOARI BURUZKO INFORMAZIO ZEHATZA

HAZI Eusko Jaurlaritzako Ekonomiaren Garapen, Jasangarritasun eta Ingurumen Sailaren mendeko fundazioa da, eta, besteak beste, euskal landa ingurunearen iraunkortasuna eta dinamizazioa bultzatzen ditu.

Europako zein estatuko beste eskualde batzuetan aplikatutako gizarte-berrikuntzako ereduetan oinarrituta, HAZIk LABEAN jarri du abian, Euskadiko hiru landa-eremu kalteturen garapen sozioekonomikoa bultzatu nahi duen proiektu pilotua: Añana, Arabako Mendialdea eta Enkarterri.

Zehazki, LABEANek sarean lan egiteko eredu berri bat eraiki nahi du, non pertsona ekintzaileek, enpresek, elkarteek eta, oro har, gizarte zibilak espazio eta helburu komunak partekatuko dituzten. Helburua lan-dinamika eta harreman berriak sortzea da, lurraldea eraldatzen laguntzeko eta landa-ingurunean bizi direnen bizi kalitatea hobetzeko, irtenbide berritzaileen bidez.

LABEANek 2019an ekin zion bere ibilbideari; izan ere, urte hartan, Espainiako beste eskualde batzuetan dauden ekintzailetzako eta gizarte-berrikuntzako beste ekosistema batzuk ezagutzera joan ziren haien esperientziak ezagutzera, eta hiru eskualdeetan Open Space jardunaldiak egin ziren. Jardunaldi horiek proiektuaren partaidetzako lehen mugarririk eta erreferentzia izan ziren, eskualde bakoitzeko erronkak eta kezkek identifikatu ahal izan zirelako. Harrezkero, 2020an eta 2021ean, hainbat jarduera egin dira aukeratutako hiru eskualdeetako bakoitzean.

Etorkizunean, proiektua sendotzeko eta irauteko gakoetako bat eskualdeetako erakunde publikoetako (adibidez, udaletako) langileak landa-dinamika berrietan prestatzea da. Era berean, proiektu pilotuak komunitateei autosufizienteagoak eta kontzienteagoak izateko beharrezko tresnak eman nahi dizkie, eta proiektuak behetik gora sortzea nahi du, hau da, komunitateetatik eta pertsonetatik Administrazioarentzat.

HAZiako teknikariek, hiru eskualde horietan, parte hartu dute proiektuaren garapenean, eta erreferentziatzeko landa-garapeneko elkarteak (IZKI, Añana eta Enkarterrialde) eta eskualdeetako udalak zuzenean inplikatu dira. Gainera, Innobasque Berrikuntzaren Euskal Agentziaren lankidetzara eskatu da ezarritako ekintza batzuetan. Proiektuaren finantzaketari dagokionez, aurrekontu-partidak esleitu dira proiektua gaur egun arte martxan egon den urteetan (2019, 2020 eta 2021) jarduerak garatzeko.

Aurrekariak

Hazi Fundazioak esperientzia eta ezagutza handia du euskal landa-inguruneari buruz. Gaur egun arte egon diren lan-tresnen bidez, HAZIk Euskadiko landa eremuetan identifikatutako beharrak ezagutu ahal izan ditu. Hala ere, HAZIk badaki beharrezkoa dela erabilitako tresnak berritzea eta sarean lan egiteko eredu berri bat eraikitzea, konpondu gabeko arazo zaharrei irtenbide berritzaileak aurkitzeko helburuarekin.

Erronka

LABEANen erronka hau da: komunitate biziak eta aktiboak sortzea, lankidetzan oinarritutako lanaren bidez, identifikatutako arazoei ad hoc irtenbideak diseinatu ditzaten eta jarduera ekintzailea garatzeko aukerak sor ditzaten, eskualdeak dinamizatuz, lurraldea eraldatuz eta landa-eremuen eta hiri-eremuen arteko aldea murriztuz. Prozesu hori epe luzean lana da, urratsez urrats zehaztuz doa, eta pertsonen inplikazioa eta ilusioa denboran zehar mantentzea erronka bat da berez.

Ekintzak

1. Bisita teknikoa ekintzailetzako eta gizarte-berrikuntzako ekosistemetan (bat Palentzian eta bi Sorian) eskualdeetako eragileekin, LGE-etako ordezkariekin eta HAZiako langileekin, esperientziak eta iritziak trukatzeko.
2. Open Space jardunaldiak, erronkak eta kezkek identifikatzeko helburuarekin. Jardunaldi horiek lehenengo mugarririk parte-hartzailea izan ziren, eta profil desberdinetako pertsonak izan ziren bertan (tokiko erakunde publikoetako ordezkariak, pertsona ekintzaileak, partikularrak, gazte-kolektiboak, eskualdeetako erakundeetako ordezkariak...).
3. Gizarte-ekintzailetzako jardunaldiak, pertsona ekintzaileei zuzendutakoak, landa-ingurunean gizarte-ekintzailetzako aukerak ikusarazteko, enpresa ehuna sentsibilizatzeko eta sareak sortzeko.
4. Eskualdeko eragileen mapa egitea, gizarte-berrikuntzako ekosistemaren oinarriak ezartzen dituen.
5. Ekintzailetzako eta gizarte-berrikuntzako ekimenen Labean Sariak lehiaketa, erakunde publiko eta pribatuei zuzendutakoa, landa-

ingurunean gizarte eragin positiboa sortzen duten proiektuei laguntzeko.

6. Eskualdeko erronkei soluzioa emateko prototipoak sortu eta garatzeko prozesuak, lan-metodologia testatzeko eta ezartzeko.

7. Landa-garapeneko talde teknikoei «Gizarte berrikuntza, inpaktuaren neurketa eta finantzaketa» arloko prestakuntza ematea.

8. Aurrez ikusitako ekintzak: prototipoa egin eta sortzeko lanaren jarraipena, eta «Gizarte Berrikuntzako asteazkenak» programa abiaraztea, tokiko erakunde publikoen artean gizarte berrikuntzako balioak zabaltzeko.

Lortutako emaitzak

- Gizarte berrikuntzaren arloko aktibazioa, sentsibilizazioa eta prestakuntza landa-garapeneko talde teknikoentzat. 42 pertsonak hartu zuten parte bisita teknikoetan eta prestakuntzetan
  - Eskualdeetako biztanleak mobilizatzea, beharrianak eta kezka identifikatzeko eta lehentasunak jartzeko. Open Space hiru jardunaldietan 123 pertsonak hartu zuten parte.
  - Ekintzaile-sarea sentsibilizatzea, gizarte-ekintzailetzako komunitateetan sortu duen inpaktuaren inguruan. 47 pertsonak hartu zuten parte.
  - Biztanleria lan egiteko modu berrietan aktibatzea soluzioak proposatzeko.
- i. Arabako Mendialdean 18 pertsonak hartu zuten parte eta 2 prototipo egin ziren:
- a) Pertsona ekintzaileen sarea.
  - b) Informazio dinamizatua eskaintzeko lan-plataforma bat diseinatzea.
- ii. nkarterrin 15 pertsonak hartu zuten parte, eta lan horren emaitza mugikortasun-laborategi baterako prototipo baten planteamendua izan zen.
- iii. Añanan 16 pertsonak hartu zuten parte, eta komunitate energetiko baten prototipoa egiten lan egin zen eta biztanleria horren inguruan sentsibilizatzeko elementuetan.
- Emaitzek baieztatzen dute proposamen hori gizarte-berrikuntzako kasu praktiko baten adibidea dela, emaitzak onuragarriak direla tokiko biztanleentzat eta proposamena beste eskualde batzuetara eraman daitekeela.
  - Proiektuaren amaieran ibilbide-orri bat egongo da sarean lan egiteko eredu bat eraikitzeko.

KASUAREN KATEGORIZAZIOA

Berrikuntza-eremuak:

- Prozesua: Berrikuntzaren Kudeaketa.

Aukera arloak:

- 1 - Gizarte eraldaketa eta konpromisoa

Aritz Ibañez (MendiAldea radio)

“Ilusio berriaz bizi dut, tokiko gizarte-oinarritik bertatik aukera berriak sortzen dituen eremu batek eskaintzen duen ilusioaz”.

Esther Durana (ADR Añanako LGEaren gerentea)

“Labeanek aukera ematen du partaidetza-prozesuak landu eta bultzatzeko, biztanleen interesak eta gizarte-kohesioa errazten duten dinamikak erdigunean jarrita, gure ingurunearen bizi kalitatea hobetzen duten proiektuak sustatzeko”.

Innovation Index Score: ★★★★★

Lerrokatze estrategikoa: ★★★★★

Kreatibitatea: ★★☆☆★

Kolaborazioa eta hibridazioa: ★★★★★

Sistematizazioa: ★★☆☆★

Eraginkortasuna emaitzetan: ★★☆☆★

Efizientzia emaitzetan: ★★☆☆★

Erreplikagarritasuna eta transferigarritasuna: ★★★★★

★

Eragina: ★★★★★

Aintzatespena: ★★☆☆★